

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 17/13
Люксембург, 26 февруари 2013 г.

Решение по дело C-399/11
Stefano Melloni/Ministerio fiscal

Предаването на лице на съдебните органи на друга държава членка в изпълнение на европейска заповед за арест не може да се обуславя от възможността за преразглеждане на задочната присъда

Рамковото решение относно европейската заповед за арест отразява консенсуса на държавите членки относно обхвата на процесуалните права, от които се ползват задочно осъдените лица, спрямо които е издадена европейска заповед за арест

Рамковото решение относно европейската заповед за арест¹ има за цел да замени многостранната система за екстрадиция между държавите членки със система за предаване между съдебните органи на осъдени или заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване. В този смисъл посочената система има за цел да улесни и ускори съдебното сътрудничество, за да допринесе за осъществяването на целта на Съюза да се превърне в пространство на свобода, сигурност и правосъдие въз основа на високата степен на доверие, която трябва да съществува между държавите членки.

През октомври 1996 г. Audiencia Nacional (Национален съд) (Испания) допуска екстрадицията на г-н Stefano Melloni в Италия с цел да бъде съден за деянията, описани в заповедите за арест, издадени от Tribunale di Ferrara (Съда във Ферара) (Италия). След като е бил освободен под гаранция от 5 000 000 ESP (почти 30 000 EUR), която е внесъл на следващия ден, г-н Melloni се е укрил, поради което не е бил предаден на италианските органи.

През 1997 г. Tribunale di Ferrara констатира неявяването в съда на г-н Melloni и постановява занаяпред уведомленията да се извършват до вече избраните от него адвокати. С присъда на Tribunale di Ferrara от 2000 г., впоследствие потвърдена от въззивната и от касационната инстанция, г-н Melloni е осъден задочно на десет години лишаване от свобода за умишлен банкрут.

След задържането на г-н Melloni от испанската полиция, същият оспорва предаването си на италианските органи, като се позовава, на първо място на това, че във връзка с въззивното производство е определил друг адвокат и е оттеглил пълномощното на предните двама, но въпреки това уведомленията са продължили да бъдат изпращани до последните. На второ място той твърди, че италианското процесуално право не предоставя възможност за обжалване на задочно постановените присъди, поради което съответно изпълнението на европейската заповед за арест трябвало да бъде поставено в зависимост от условието Италия да гарантира възможност за обжалване на решението.

През септември 2008 г. Audiencia Nacional решава да предаде г-н Melloni на италианските органи за изпълнението на произнесената срещу него от Tribunale di Ferrara присъда, като приема за недоказано, че определените от г-н Melloni адвокати вече не са го

¹ Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3), изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 година, с което се укрепват процесуалните права на лицата и се насърчава прилагането на принципа за взаимно признаване на решения, постановени в отсъствието на заинтересованото лице по време на съдебния процес (ОВ L 81, стр. 24).

представлявали. Испанската юрисдикция приема, че правото му на защита е било спазено, след като той е бил уведомен за предстоящото провеждане на съдебния процес, по собствена воля не се е явил пред съда и е определил двама адвокати, които да го представляват и защитават, като последните са се явили в това качество в първоинстанционното, въззивното и касационното производство, като по този начин са изчерпали възможностите за обжалване.

Г-н Melloni обжалва това решение пред Tribunal Constitucional (Конституционен съд, Испания). Посочената юрисдикция пита Съда дали рамковото решение позволява на испанските юрисдикции, както го изисква съдебната практика на Tribunal Constitucional, да поставят като условие за предаването на г-н Melloni възможността неговата присъда да бъде преразгледана.

В решението си от днес Съдът припомня, на първо място, че държавите членки по принцип са длъжни да дадат ход на европейската заповед за арест. Изпълняващият съдебен орган може да обвърже изпълнението на европейска заповед за арест само с условията, определени в рамковото решение.

Във връзка с това рамковото решение съдържа разпоредба², която не допуска съдебните органи да откажат изпълнението на заповед за арест, издадена с цел изпълнение на присъда, в случай че заинтересуваният не се е явил лично на съдебния процес, когато след като е бил уведомен за насрочения съдебен процес, е упълномощил защитник, който да го защитава, и действително е бил защитаван от този защитник. Положението на г-н Melloni в случая било именно такова.

При това положение Съдът счита, че текстът, структурата и целта на посочената разпоредба **не допускат изпълняващият съдебен орган (в Испания) да обвързва изпълнението на европейска заповед за арест с условието задочната присъда да може да се преразгледа в издаващата заповедта за арест държава членка (Италия).** Всъщност законодателят на Съюза избира да предвиди изчерпателно хипотезите, при които изпълнението на европейска заповед за арест, издадена за изпълнението на задочно постановен съдебен акт, трябва да се приема за ненакърняващо правото на защита. Това разрешение е несъвместимо със запазването на възможност за изпълняващия съдебен орган да обвърже това изпълнение с условието въпросната присъда да може да бъде преразгледана с цел гарантиране на правата на защита на заинтересуваното лице.

На второ място, Съдът счита, че тази разпоредба от рамковото решение е съвместима с правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, както и с правото на защита, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз. Макар правото на подсъдимия да се яви лично в процеса да представлява основен елемент от правото на справедлив съдебен процес, последното не е абсолютно, тъй като подсъдимият може да направи отказ от него при определени гаранции. В този смисъл разглежданата разпоредба урежда условията, при които може да се приеме, че заинтересуваното лице е направило съзнателен и недвусмислен отказ да присъства на своя съдебен процес.

На последно място Съдът отбелязва, че член 53 от Хартата, който предвижда, че тя не накърнява права на човека, които са признати по-специално от конституциите на държавите членки, също не позволява на държава членка да обвърже предаването на задочно осъдено лице с условието присъдата да може да бъде подложена на преразглеждане в издаващата държава членка с цел да се избегне нарушение на правото на справедлив съдебен процес и на правото на защита, гарантирани от нейната конституция. Действително този член от Хартата потвърждава, че когато акт от правото на Съюза изисква национални мерки за прилагане, националните органи и юрисдикции могат да прилагат националните стандарти за защита на основните права, стига в този процес да не се намалява нивото на защита, предвидено от Хартата съгласно тълкуването на Съда, нито предимството, единството и ефективността на правото на Съюза. Следователно да се обвърже предаването на лице с

² Член 4а, параграф 1, букви а) и б).

подобно условие, което не е предвидено в рамковото решение, би довело — поставяйки под съмнение единството на стандарта за защита на основните права, дефиниран в него — до нарушаване на принципите на взаимно доверие и взаимно признаване, което то цели да утвърди, а следователно и до компрометиране на ефективността на посоченото рамково решение. Всъщност рамковото решение отразява консенсуса, до който са достигнали всички държави членки относно обхвата, който на основание на правото на Съюза трябва да се предостави на процесуалните права, от които се ползват задочно осъдените, за които е издадена европейска заповед за арест.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708